

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2502/2025
28.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Патрић, адвокат из ..., против туженог „Pertini toys“ доо Београд, чији је пуномоћник Ана Михаиловић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 192/25 од 09.04.2025. године, у седници одржаној 28.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 192/25 од 09.04.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 129/24 од 22.11.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се утврди да је тужилца код туженог засновала радни однос на неодређено време. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 523.125,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 192/25 од 09.04.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Вршцу П1 129/24 од 22.11.2024. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по жалби. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог обављала ... у периоду од 26.04.2018. године до 10.06.2018. године, који нису систематизовани код туженог. Није имала закључен уговор о раду са туженим, нити је од ње тражено да донесе радну књижицу. Тужила је знала да није пријављена као запослена код туженог, што је и био разлог због кога је престала са радом код туженог. По захтеву задруге од 10.07.2018. године, Републички фонд за ПИО је донео решење од 11.07.2018. године којим се тужили утврђује својство осигураника по основу обављања привремених и повремених послова преко студентско-омладинске задруге „D New Star“ Београд, за период од 26.04.2018. године до 10.06.2018. године. Тужени је са студентско-омладинском задругом „D New Star“ Београд имао закључен уговор у складу са чланом 3. Закона о задругама. Накнада за обављени рад код туженог тужили је исплаћена преко Студентско омладинске задруге „D New Star“ на основу упута који су потписали представник туженог и представник задруге. Према уговору који је 01.01.2015. године закључио тужени са наведеном задругом, задруга се обавезала да обезбеди извршење свих задругарских повремених и привремених послова који се обављају код послодавца, као и исплату за све задругаре који су ангажовани на тим пословима и да за обављање послова својим задругарима изда појединачни уговор, а упут који је оверен од стране послодавца постаје фактура и саставни део уговора, односно групни уговор – упут за ангажовање већег броја задругара на истим пословима.

Према становишту нижестепених судова, у конкретном случају нису били испуњени услови за примену правне фикције из члана 32. став 2. Закона о раду, будући да рад тужиле код туженог по својој садржини и квалитету није имао карактеристике радног односа. При том, помоћни послови продаје на којима је тужила била ангажована код туженог, нису били систематизовани нормативним актима туженог, а привремено ангажовање на пословима који нису трајног карактера не доводи до заснивања радног односа на неодређено време даном ступања на рад, јер се ради о повременим раду за којим потреба није стална.

Правно становиште нижестепених судова, као правилно прихвата и Врховни суд, због чега су неосновани наводи ревизије.

Наиме, одредбом члана 30. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 13/17), прописано је да се радни однос заснива уговором о раду који закључују запослени и послодавац и који се сматра закљученим кад га потпишу запослени и директор односно предузетник. Из наведене одредбе следи да је уговор о раду формалан, двострано обавезан и теретан правни посао. Одредба члана 32. став 1. истог закона прописује да се уговор о раду закључује пре ступања запосленог на рад у писменом облику. Ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1. овог члана сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад (став 2.). Правило о фикцији постојања радног односа, изражено у члану 32. став 2. Закона о раду, законодавац је увео ради спречавања злоупотребе на тржишту рада и елиминације рада на црно (фактичког рада). Ова правна фикција омогућава да радни однос настане и без закључења уговора о раду у писменом облику. За њену примену није довољно је да је радник ступио на рад па да се сматра да

је даном почетка рада засновао радни однос. Потребно је и да је чињеница ступања на рад наступила са знањем послодавца, односно да је између послодавца и запосленог постигнут неформални споразум о заснивању радног односа.

У конкретном случају тужиља је од ступања на рад код туженог 26.04.2018. године па до 10.06.2018. године фактички обављала послове - ... који нису систематизовани нормативним актима туженог. Тужени није имао вољу да успостави радни однос са тужиљом, јер је за њено радно ангажовање закључио уговор са студентско омладинском задругом. Пошто је тужиљи преко студентске омладинске задруге извршена исплата накнаде за обављени рад код туженог, а тужиља је самоиницијативно престала да ради код туженог, то није постојала ни воља тужиље као запослене да обавља послове на којима је радила, што је услов да се успостави радни однос, због чега нису испуњени услови за примену члана 32. Закона о раду, како то правилно закључују нижестепени судови.

Са свега изнетог на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиље одбијена као неоснована, а одговор на ревизију не представља радњу која је била потребна за вођење ово поступка, одбијени су захтеви тужиље и туженог за накнаду трошкова поступка, на основу одредаба чл. 153. и 154. став 1. ЗПП, па је одлучено као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић